

VINTEREN er den fagre tid for samvær under selskabelige former, og da det der hedder takt og tone altid har været en sær blanding af arkaiske riter og selvskeven hensynsfuldhed, kan det være ganske pikant at se, hvorledes denne tone defineres i dag. Derfor sørgede jeg i år for at vinde mandelgaven, »Vor tids skik og brug«, Politikens Forlag 1964, og bruge juledagene til et nærmere studium.

Naturligvis indeholder en sådan vejviser i dannet omgangsskik bunker af selvfølgeligheder og usund fornuft — usund fordi den hældes i os med den store slev — men der er også tons af etiketteregler, som burde være skiftet ud samtidig med at »klipfisk« og »fader-morde« udgik af herrebeklædningen.

FLERE af de opregnede bordskikke er så spidsfindige, at de er bedre egnet til at skabe forfamskelse og forøjelsesvær end den feststemning, der tales så meget om. Man kan få megen tid til at gå med at fundere over f.eks.:

hvor meget af håndledet der må rage ind over dugen —

hvordan man bærer sig ad med at række sine bordfæller ting for de beder om det (hvad med et kursus i telepati?) —

hvordan man undgår at skåle med mad i munden, når man bliver anråbt midt i tagnin-gen —

hvordan man spiser i takt med alle de andre, for ifølge etiketten må ingen komme ind som nummer sjok —

hvilken religion man skal antage for at slippe for at spise det man ikke kan doje — at sige at man ikke kan lide den ret er nemlig frygtelig ærligt og udannet.

FOR samme pris kan man også et grundigt kursus i hyle-ri. Man skal f.eks. altid lade som om man kan lide kosten, hvor ledt den end smager. Spørger værten, hvad jeg synes om maden, som jeg ikke kan udstå, fordrer etiketten at jeg svarer:

»Tak, den var ganske dejlig!« Følges denne regel vil værten aldrig kunne få at vide, om han serverer noget uspiseligt.

Dette hykleri bør dog ikke give anledning til større forargelse. Jeg gad se den der ikke af lutter venlighed går og småhykler over for naboer, små hunde, hostblomstælgere og ældre familiemedlemmer. Der er bare det, at man i bogen bliver ligefrem rost for det.

MEN det var først ved omtalen af samtalerne jeg blev klar over, hvor svært det er at holde selskab. Der er regler for, hvem der taler først. En herre skal tiltale sin dame først —

ligesom ved gadebekendtskaber — og den mindre fremstående person skal i al underdanighed lade sig overdøve af dem, der står over ham på rangstigen.

Noget af det frygteligste, der kan ske i selskabslivet, er at samtalen nærmer sig »brandfarlige« områder. Så er det altså, at værtsparret har pligt til at afværge, at en uhyggelig situation opstår ved at lede samtalen ind på smult vande.

Så er etiketten anderledes liberal, når det drejer sig om en vovet historie — her er det brud på dog tone at vise sig forarget. Sjofelisten hører altså ikke til de skrækkelige anderledetænkende, som kan ødelægge en hel stemning.

Det tilrådes at bringe neutrale emner på bane, og det falder jo godt i tråd med det småborgerlige snæversyn, der præger denne opfattelse af takt og tone.

EN TING har jeg dog lært af bogen: hvis jeg gerne vil af med mine gæster, skal jeg bare sige: »Jeg har haft forferdelig meget at gøre i den senere tid, jeg tror, jeg er ved at blive overanstrengt, men De må endelig blive«. Sådan får man gæsterne ud af døren på en dannet måde.

Det er muligt, at bogen slet ikke er skrevet for mig og mine gæster, for de i værket omtalte

herrer er advokater, direktører, lektorer, borgmestre og overlærer. Jeg vil dog ikke insinuere, at disse standspersoner kan have stor gavn af den form for bordskik.

En vis trøst fandt jeg i bemærkningen, at »en særpræget personlighed kan bevidst sætte sig ud over disse regler — så må jeg huske kun at invitere den slags mennesker.

Skal de i bogen opstillede regler for rappe replikker, spøgefuldheder og meningsudveksling tages alvorligt, vil selskabelighed blive lige så lukkede og flad som fjernsynets lørdagsunderholdning — men måske den er lavet efter samme recept?

AF HOLGER IISAGER

tæt på en ting

ÆGTE RØDT

JULEAFTEN har kun et ædelt formål, nemlig at berge stormagasinerne, som ganske vist er rige nok i forvejen, men så grådige, at vi andre må ofre hele vor månedsløn (og lidt af den næste med) for at slukke branden i deres rodbydelige og gemene sjæl. Jeg takker enhver, som gider høre det — og skønt vi er et godt stykke inde i foråret, takker jeg den dag i dag alle, som gider at høre det, for at julen er slut. Den er altid en led tid, men i år var den om muligt ledere.

Men vi fik EN fornuftig julegave — dette være sagt i al utaknemlighed over de glimrende og smukke ting, vi ellers modtog — og selv gav væk. Vi fik en buket kunstige blomster, og vi har dem endnu, hvilket vil sige, at de er 20-30 gange så gode som rigtige blomster, som ikke holder til ret meget. Personlig har jeg altid før for-

agtet kunstige blomster, uden at jeg dog kunne give en nærmere forklaring på hvorfor. Måske fandt jeg det ubehageligt at stikke næsen ned i buketten og indsnuse den rene fyldige duft af plastic eller papir — måske havde jeg simpelt hen den tvangstanke, at blomster skulle være ægte — men det skal de jo også. Ægte blomster skal spilleme være ægte — kunstige blomster skal til gengæld være kunstige. Det sidste har jeg først lige opdaget.

Meget få ægte blomster er i dag ægte. De fleste ligner den slags blomster, som man før i tiden så på farvefotografier, de er supersoniske, stereofoniske, plasticbobbelpodede, fonbølge- og kunstigodede, så de alle sammen ligner — den flotteste blomst til forveksling og dufter heller ikke af noget; men de holder længere og har desuden den fordel, at de ser ud, som

om neonlys skinnede på dem dag og nat — hvilket i manges øjne er tegn på virkelig kultur.

Mange belysningsingeniører hævder, at neonlys er det »rigtige«, og at glødelamper er det »forkerte« lys — måske står ingeniørforeningen også bag plasticblomsterne.

Nej, de ægte kunstige blomster er de, som ikke ligner blomster, men tydeligt nok forrestillende papir i forskellige farver, og det var sådan nogle, vi fik i julegave. 4 gule og 3 røde langstilkede krydsninger mellem alpeviol, roser, tulipaner, ærteblomster og hvad ved jeg. De er fabrikeret i Mexico helt uden bedrageriske hensigter, kun med det ene formål at se smukke ud, uden amålig hensyntagen til planteriget. De står selvfølgelig ikke i vand (vi gør ikke grin med os selv), men i en kurv, hvor de holdes fast på bunden af glaskugler. TW

